

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ק בבא מציעא
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's case of
המחליף פרה בחמור וילדה

If a person exchanged his pregnant cow for someone else's donkey through קנין משיכה; he pulled the donkey to himself;

And the cow, in another location, gave birth, but it is unknown whether the calf was born before or after the קנין;

ממון סומכוס holds

ממון המוטל בספק חולקין בלא שבועה

When in doubt, we divide the disputed amount, and we do not require them to swear.

A

המחליף
פרה בחמור
וילדה

סומכוס

ממון המוטל בספק
חולקין בלא שבועה

B

While the חכמים hold

אוקי ממונא בחזקת מריה קמא

The original owner of the פרה receives the calf because he was מוחזק, he had the פרה in his possession, while the תובע is the מוציא, he wants to take the calf, and, המוציא מחבירו עליו הראיה

The Mishnah's Halachah regarding

היו לו ב' עבדים

אחד גדול ואחד קטן

If a person sold his servant to someone, and the seller had two servants, a larger, more valuable servant, and a smaller, less valuable servant;

Whether the buyer receives the גדול or the קטן depends in which party has a טענת ברי, a certain claim, and which has a טענת שמא, an uncertain claim.

זה אומר גדול

וזה אומר קטן

ישבע המוכר שהקטן מכר

If both the buyer and seller are ברי, the seller must swear that he sold him the small one.

B

חכמים

אוקי ממונא
בחזקת מריה קמא

המוציא מחבירו
עליו הראיה

היו לו ב' עבדים
אחד גדול ואחד קטן

זה אומר גדול
וזה אומר קטן
ישבע המוכר
שהקטן מכר

- C** שבועת מודה במקצת
Someone who admits to part of a claim must swear that he does not owe the remainder of the claim.
However, the following three conditions must be met; and the Gemara explains under what circumstances they can be met in our case:
1.
במה שטענו הודה לו
Only if the נתבע, the defendant admitted partially to the very same claim of the תובע, is he חייב בשבועה; while here מה שטענו לא הודה לו
The מוכר's claim was for a large עבד/שדה, while the מוכר admitted to a different item, a small עבד/שדה?
2.
ועוד הילך הוא
Only if the undisputed item is not בעין, not intact anymore, is the נתבע חייב בשבועה, while here the small עבד/שדה are still בעין and available, and it is considered as if the לוקח already has them, and there was no מודה במקצת.
3.
ועוד אין נשבעין על העבדים ועל הקרקעות
Only if the disputed item is מטלטלין, a moveable object, is the נתבע חייב בשבועה, while here the שדה is קרקע, and an עבד is also considered קרקע?

C

שבועת
מודה במקצת

במה שטענו
הודה לו

ועוד הילך הוא

אין נשבעין
על העבדים
ועל הקרקעות

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המחליף פרה בחמור וילדה

If a person exchanged his pregnant cow for someone else's donkey through קנין משיכה, he pulled the donkey to himself, by which he acquires the donkey and the other person acquires the cow;

The cow, in a different location, gave birth, but it is unknown whether the calf was born before or after the קנין;
OR

וכן המוכר שפחתו וילדה

A person sold his pregnant maid to someone else through קנין כסף, the buyer paid money, and the maid gave birth, but it is unknown whether the עבד was born before or after the קנין.

זה אומר עד שלא מכרתי

זה אומר משלקחתי

יחלוקו

If each person claims that the calf or עבד were born while the mother was in his possession, they split the value between them. As the Gemara explains;

הא מני סומכוס היא

דאמר ממון המוטל בספק חולקין בלא שבועה

The Mishnah is the opinion of סומכוס who holds that when in doubt, we divide the disputed amount, and we do not require them to swear.

However, according to the חכמים

אוקי ממונא בחזקת מריה קמא

The original owner of the פרה or שפחה keeps the calf or עבד, because he is מוחזק, he had the פרה/שפחה in his possession, while the תובע is מוציא, he wants to take the calf or עבד; and,

המוציא מחבירו עליו הראיה

=====

1

מלפני

המחליף פרה בחמור וילדה

If a person exchanged his pregnant cow for someone else's donkey through קנין משיכה,

he pulled the donkey to himself, by which he acquires the donkey and the other person acquires the cow;

The cow, in a different location, gave birth, but it is unknown whether the calf was born before or after the קנין;

וכן המוכר שפחתו וילדה

A person sold his pregnant maid to someone else through קנין כסף, the buyer paid money, and the maid gave birth, but it is unknown whether the עבד was born before or after the קנין.

זה אומר משלקחתי

זה אומר עד שלא מכרתי

יחלוקו

they split the value between them.

חכמים

אוקי ממונא בחזקת מריה קמא

The original owner keeps the calf or עבד, because he is מוחזק, while the תובע is the מוציא, and,

המוציא מחבירו עליו הראיה

סומכוס

ממון המוטל בספק חולקין בלא שבועה

When in doubt, we divide the disputed amount, and do not require them to swear.

2 The Mishnah continues

היו לו ב' עבדים
 אחד גדול ואחד קטן
 If a person sold his servant to someone, and the seller had two servants, a larger, more valuable servant, and a smaller, less valuable servant;

OR

וכן ב' שדות
 אחת גדולה ואחת קטנה
 He sold his field to someone, and he owned two fields, one large and one small.

1.

הלוקח אומר גדול לקחתי
 והלה אומר איני יודע
 זכה בגדול

If the buyer claims with certainty that he bought the larger one, while the seller is uncertain which one he sold; the buyer receives the larger servant or field, because

ברי ושמא ברי עדיף

The certain claim is stronger than the uncertain claim.

2.

Similarly

המוכר אומר קטן מכרתי

והלה אומר איני יודע

אין לו אלא קטן

If the seller is ברי that he sold the smaller one, while the buyer is שמא, the buyer receives only the smaller servant or field, because

ברי ושמא ברי עדיף

3.

זה אומר גדול

וזה אומר קטן

ישבע המוכר שהקטן מכר

If both the buyer and seller are ברי, the seller must swear that he sold him the small one; and if he does not swear, the buyer receives the larger one.

4.

זה אומר איני יודע

וזה אומר איני יודע

יחלוקו

If both the buyer and seller are שמא which one was sold, they split the difference between a large one to a small one; as the Gemara explains,

הא מני סומכוס היא

דאמר ממון המוטל בספק חולקין בלא שבועה

However, according to the חכמים

אוקמי ממונא בחזקת מריה

The seller keeps the larger servant or field because he was

מוחזק, and the buyer is מוציא, and

המוציא מחבירו עליו הראיה

=====

2

היו לו ב' עבדים
 אחד גדול ואחד קטן

If a person sold his servant to someone, and the seller had two servants a larger, more valuable servant, and a smaller, less valuable servant;

וכן ב' שדות

אחת גדולה ואחת קטנה

2

המוכר אומר

קטן מכרתי

והלה אומר איני יודע

אין לו אלא קטן

ברי

that he sold the smaller one, while the buyer is שמא, the buyer receives only the smaller servant or field, because

ברי ושמא ברי עדיף

1

הלוקח אומר

גדול לקחתי

והלה אומר איני יודע

זכה בגדול

ברי

If the buyer claims with certainty that he bought the larger one, while the seller is uncertain; the buyer receives the larger servant or field, because

ברי ושמא ברי עדיף

4

זה אומר איני יודע

וזה אומר איני יודע

יחלוקו

שמא

If both the buyer and seller are שמא which one was sold, they split the difference between

a large one to a small one;

סומכוס

ממון המוטל בספק

חולקין

בלא שבועה

3

זה אומר גדול

וזה אומר קטן

ישבע המוכר

שהקטן מכר

If both the buyer and seller are ברי, the seller must swear that he sold him the small one; and if he does not swear, the buyer receives the larger one.

חכמים

אוקמי ממונא

בחזקת מריה

המוציא מחבירו עליו הראיה

3 The Gemara asks

אמאי ישבע

Why is the מוכר obligated to swear?

There are three requirements for a שבועת מודה במקצת obligation, while in this case none of them are apparently met.

1.

במה שטענו הודה לו

Only if the נתבע, the defendant admitted partially to the very same claim of the תובע, is he חייב בשבועה; while here מה שטענו לא הודה לו

The מוכר's claim was for a large שדה/עבד, and the מוכר admitted to a different item, a small שדה/עבד?

2.

ועוד הילך הוא

Only if the undisputed item is not בעין, intact, anymore, is the נתבע חייב בשבועה, while here the small שדה/עבד are still בעין and available, and it is as if the לוקח already has them, and there is no מודה במקצת?

3.

ועוד אין נשבעין על העבדים ועל הקרקעות

Only if the disputed item is מטלטלין, a moveable object, is the נתבע חייב בשבועה, while here the שדה is קרקע, and a עבד is also considered like קרקע?

3

זה אומר גדול - וזה אומר קטן
ישבע המוכר שהקטן מכר

1

במה שטענו הודה לו

Only if the נתבע admitted partially to the very same claim of the תובע, is he חייב בשבועה;

While here...

מה שטענו לא הודה לו

The מוכר's claim was for a large שדה/עבד, and the מוכר admitted to a different item, a small שדה/עבד?

2

ועוד הילך הוא

Only if the undisputed item is not בעין anymore, is the נתבע חייב בשבועה,

While here...

The small שדה/עבד are still בעין and available, and it is as if the לוקח already has them, and there is no מודה במקצת?

3

ועוד אין נשבעין
על העבדים ועל הקרקעות

Only if the disputed item is מטלטלין, a moveable object, is the נתבע חייב בשבועה,

While here...

The שדה is קרקע, and a עבד is also considered like קרקע?

4 The Gemara offers several explanations:

1.
 answers
 בטוענו דמי
 The claim was not for an actual שדה/עבד but for their value. The לוקח claims
 דמי עבד גדול
 דמי שדה גדולה
 I gave the מוכר money to buy for me a large שדה/עבד, which he did not do, and he now owes me the money.
 The מוכר claims
 דמי עבד קטן
 דמי שדה קטנה
 The לוקח gave me money for a small שדה/עבד, and I don't owe the rest.
 In this case, the מוכר is חייב בשבועה because

1.
 במה שטענו הודה לו
 Both the claim and admission were for the same item, money.
 2.
 לאו הילך הוא
 The מוכר does not have the לוקח's money. Therefore, it is a מודה במקצת
 3.
 מטלטלין, The disputed item is money.

5 2.
 שמואל explains;
 The claim was not for an actual שדה/עבד, but rather for the clothing of a עבד, and the cut produce of a שדה.

The לוקח claims the מוכר sold him
 כסות עבד גדול
 עומרי שדה גדולה
 A large garment of a large servant, and the produce of a large field;
 The מוכר claims I only sold
 כסות עבד קטן
 עומרי שדה קטנה
 A small garment of a small servant, and the produce of a small field;

In this case, the מוכר is חייב בשבועה because
 1.
 במה שטענו הודה לו
 Both the claim and admission were for the same item, כסות or עומרים, and regarding כסות we must say בדילפי
 The claim was for the same garment that can be altered to a larger or smaller size.
 2.
 לאו הילך הוא
 The מוכר does not have the small עומרים. Therefore, it is a מודה במקצת.
 3.
 מטלטלין or בגד, The disputed items, עומרים are

4

1

רב

בטוענו דמי

The claim was not for an actual עבד/שדה - but for their value.

The לוקח claims

דמי עבד גדול
 דמי שדה גדולה

I gave the מוכר money to buy for me a large שדה/עבד, and he now owes me the money.

The מוכר claims

דמי עבד קטן
 דמי שדה קטנה

The לוקח gave me money for a small שדה/עבד, and I don't owe the rest.

In this case, the מוכר is חייב בשבועה because...

3

The disputed item is money, מטלטלין.

2

לאו הילך הוא

The מוכר does not have the לוקח's money. Therefore, it is a מודה במקצת

1

במה שטענו הודה לו

Both the claim and admission were for the same item, money.

5

2

למאי

The claim was not for an actual עבד/שדה, but rather for the clothing of a עבד, and the produce of a שדה.

The לוקח claims

The מוכר sold him
 כסות עבד גדול
 עומרי שדה גדולה

A large garment of a large servant, and the produce of a large field;

The מוכר claims

I only sold
 כסות עבד קטן
 עומרי שדה קטנה

A small garment of a small servant, and the produce of a small field;

In this case, the מוכר is חייב בשבועה because...

3

The disputed items, כסות or בגד, עומרים are מטלטלין.

2

לאו הילך הוא

The מוכר does not have the small כסות/עומרים. Therefore, it is a מודה במקצת

1

במה שטענו הודה לו

Both the claim and admission were for the same item, כסות or עומרים, and regarding כסות we must say בדילפי
 The claim was for the same garment that can be altered to a larger or smaller size.

- 6 3.
 רב הושיעיא explains
 כגון שטענו עבד בכסותו
 ושדה בעומרין
 Each claim was for two items, a servant AND his garment, and a field AND its cut produce;
 And since the מוכר becomes חייב בשבועה for the claim of עומרים/כסות which are מטלטלין, as שמואל explained, he also becomes חייב בשבועה for the other claim of עבד/שדה, because
 נכסים שאין להם אחריות
 זוקקין את הנכסים שיש להם אחריות
 לישבע עליהן
 קרקע can extend a שבועה obligation to קרקע. Although one is not obligated to make a שבועה on a claim of קרקע?
 However, if the תובע presents a claim for both מטלטלין and קרקע, the נתבע must make a שבועה for both, even the קרקע.

6 3

רב הושיעיא

כגון שטענו עבד בכסותו ושדה בעומרין

Each claim was for two items, a servant AND his garment, and a field AND its cut produce;

And since the מוכר becomes חייב בשבועה for the claim of עומרים/כסות which are מטלטלין, he also becomes חייב בשבועה for the other claim of עבד/שדה, because

נכסים שאין להם אחריות זוקקין את הנכסים שיש להם אחריות לישבע עליהן

קרקע can extend a שבועה obligation to קרקע.

Although one is not obligated to make a שבועה on a claim of קרקע? However, if the תובע presents a claim for both מטלטלין and קרקע, the נתבע must make a שבועה for both, even the קרקע.

7

4. The Gemara mentions a fourth explanation of שבת: The claim was indeed for an actual עבד/שדה, and even so the מוכר is חייב בשבועה because

1.

Regarding

מה שטענו לא הודה לו

The Mishnah follows the opinion of רבי גמליאל who holds that one is חייב בשבועה even when

מה שטענו לא הודה לו

2.

Regarding הילך, the Mishnah is a case of

עבדא דקטע לידיה

ושדה שחפר בה בורות שיחין ומערות

The עבד cut off the hand of the small שדה, and he damaged the small שדה. Therefore, although the claim originally pertained to land, he is now admitting liability for monetary compensation, and it is not a case of הילך.

3.

Regarding אין נשבעים על עבדים וקרקות, the Mishnah follows the opinion of רבי מאיר who holds regarding both

קרקות and עבדים

כמטלטלין דמי

ונשבעין עליהם

One is obligated to swear on them as he does on מטלטלין.

The Gemara however rejects this explanation and brings proof from a Mishnah that רבי מאיר holds only regarding עבדים

נשבעין

However regarding

קרקע

אין נשבעין

And therefore according to רבי מאיר, only in the case of ב' עבדים

The מוכר is obligated to make a שבועה.

However in the case of

ב' שדות

The מוכר is exempt from a שבועה, and the לוקח receives only the small field.

7

4

רב לל

The claim was indeed for an actual עבד/שדה, and even so the מוכר is חייב בשבועה because ...

Regarding

אין נשבעים על עבדים וקרקות

The Mishnah follows the opinion of רבי מאיר who holds regarding both עבדים and

קרקות

כמטלטלין דמי ונשבעין עליהם

One is obligated to swear on them as he does on מטלטלין.

Regarding

הילך

The Mishnah is a case of

עבדא דקטע לידיה ושדה שחפר בה בורות שיחין ומערות

The מוכר cut the hand of the small עבד, and he damaged the small שדה.

Therefore, although the claim originally pertained to land, he is now admitting liability for monetary compensation.

Regarding

מה שטענו לא הודה לו

The Mishnah follows the opinion of רבי גמליאל who holds that one is

חייב בשבועה

even when מה שטענו לא הודה לו

X

The Gemara rejects this explanation and brings proof from a Mishnah that רבי מאיר holds

Only regarding

עבדים - נשבעין

However regarding

קרקע - אין נשבעין

And therefore according to רבי מאיר, only in the case of

ב' עבדים

The מוכר is obligated to make a שבועה.

However in the case of

ב' שדות

The מוכר is exempt from a שבועה, and the לוקח receives only the small field.